

Placeringsstillgångarnas belopp, allokering och avkastning i slutet av det andra kvartalet år 2014

Placeringsbeståndet redan nästan 170 miljarder euro

Under årets andra kvartal ökade arbetspensionsförsäkrarnas placeringsbestånd med 3,7 miljarder euro till 169,2 miljarder euro. Under den första halvan av året var ökningen sammanlagt sju miljarder euro.

Ränteplaceringarnas andel minskade, aktiernas andel ökade och fastigheternas andel var oförändrad

Grovt betraktat var fördelningen av placeringsbeståndet för branschen som helhet i mitten av år 2014 följande: aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar 47,1 procent (EUR 79,7 miljarder), ränteplaceringar 42,5 procent (EUR 72,0 miljarder) samt fastighetsplaceringar 10,4 procent (EUR 17,5 miljarder).

Det andra kvartalet minskade ränteplaceringarnas andel (-1,4 procentenheter), medan andelen för aktier och aktierelaterade placeringar ökade (+1,4 procentenheter). Fastigheternas andel var oförändrad. Under årets andra kvartal var förändringarna i procentandelarna i denna grova fördelning större och avvek jämfört med den försiktiga inledningen under årets första kvartal. Samverkan av dessa kvartal var följande: andelen för aktieplaceringar och aktierelaterade placeringar ökade (+0,7 procentenheter, +EUR 4,5 miljarder), andelen för ränteplaceringar gick back (-0,6 procentenheter, +EUR 2,0 miljarder) liksom också andelen för fastighetsplaceringar (-0,1 procentenheter, +EUR 0,5 miljarder).

En upprepning av föregående kvartal: masskuldebrevslånen ökade och lånebestånden krympte

Under kvartal två fortsatte utvecklingen i fråga om masskuldebrevslånen och lånebestånden i samma spår som under det första kvartalet. Under årets första halva ökade beloppet av masskuldebrevslånen med 3,9 miljarder euro. Nya förvärv som översteg de avyttrade och förfallna lånen gjordes för 1,7 miljarder euro. Resten av ökningen berodde på marknadsutvecklingen. Under innevarande år har räntenivån sjunkit, varvid räntepapperens priser och ränteportföljernas marknadsvärden har stigit. I fråga om företagsobligationer har denna utveckling varit kraftigare än i fråga om statsobligationer.

Den för placeringslånen och ArPL-återlånen under de senaste åren typiskt sjunkande trenden har fortsatt. Det sammanlagda beloppet av dessa lån minskade under årets första halva med 0,6 miljarder euro och stannade på 4,8 miljarder euro. Merparten av rörelsen härrörde från ArPL-återlån. Lånebestånden har senast varit på motsvarande nivå innan finanskrisen bröt ut, dvs. före år 2008. Under årets första halva beviljade pensionsförsäkringsbolagen nya placeringslån och ArPL-återlån för sammanlagt hela 0,75

miljarder euro. Av dessa lån beviljades merparten till egna bolag och knappt 0,2 miljarder euro till bolag utanför koncernen. Företagen i Finland verkar fortfarande inte ha några större problem vad beträffar tillgången på finansiering, utan konkurrenskraftig finansiering fås från andra källor än från pensionsförsäkrarna.

Förändring jämfört med utvecklingen under föregående kvartal: penningmarknadsplaceringarna minskade, de noterade aktierna och hedgefonderna ökade

Under kvartal två minskade penningmarknadsplaceringarna med 2,1 miljarder euro. Trots att denna placeringsslag ökade under det första kvartalet, krympte den som helhet under årets första halva med 1,2 miljarder euro. Det verkar som om osäkerheten beträffande trendriktningen på finansmarknaden har bidragit till ökningen av penningmarknadsplaceringarna under det första kvartalet. Å andra sidan verkar det också som om tillgångar under det första kvartalet lämnats att vänta i penningmarknadsplaceringar som lätt kan omvandlas i pengar, för att under det andra kvartalet placeras i mer långfristiga objekt. Penningmarknadsplaceringarnas andel av samtliga placeringar har de senaste åren varierat mellan cirka 5 och 8 procent och vid utgången av juni 2014 var andelen 5,1 procent.

Under det andra kvartalet ökade aktieplaceringarna och de aktierelaterade placeringarna med sammanlagt 4,0 miljarder euro, varav 2,3 miljarder euro härrörde från ökningen av hedgefondplaceringar och 1,7 miljarder från ökningen av noterade aktier (inkl. fonder). Nya hedgefondplaceringar gjordes för 2,0 miljarder euro mer än vad som såldes. Resten av utvecklingen inom denna placeringsslag, dvs. 0,3 miljarder euro, var ett resultat av den goda marknadsutvecklingen. Noterade aktier (inkl. fonder) avyttrades för sammanlagt cirka 0,4 miljarder euro mer än vad som köptes. Trots avyttringarna ökade beståndet av denna placeringsslag till följd av den positiva utvecklingen på aktiemarknaden. Det typiska aktieindexet för ett industriland gick upp med 2-5 procent under årets andra kvartal.

Uppgifterna om förvärv och avyttringar visar liksom i fjol på att investerarna prioriterar andra objekt än noterade aktier när det gäller placeringar i aktier och aktierelaterade instrument. Under det första kvartalet år 2014 hänförde sig de nya placeringarna till övriga aktieplaceringar, dvs. kapitalplaceringar och placeringar i onoterade aktier. Det andra kvartalet år 2014 återvände investerarna till 2013 års tema, varvid förvärven i högre grad hänförde sig till hedgefondplaceringar. Till utvecklingen bidrar å ena sidan den rådande placeringssomgivningen, där det är svårt att få avkastning på ränteplaceringar, och å andra sidan behovet av att uppnå en bättre spridning av portföljen och en mindre avhängighet av kursutvecklingen för noterade aktier.

De senaste årens utveckling fortsatte: placeringarna utanför euroområdet på tillväxt

Under det andra kvartalet av år 2014 inträffade en förskjutning på -2,3 procentenheter i den regionala fördelningen av placeringarna från hemlandet mot övriga objekt inom euroområdet (+0,4 procentenheter) och objekt utanför euroområdet (+1,9

procentenheter). Placeringarna i Finland uppgick i slutet av juni till 46,7 miljarder euro (27,6 procent), vilket är 2,8 miljarder euro mindre än i slutet av mars. Placeringarna i objekt utanför euroområdet uppgick i mitten av året till 79,8 miljarder euro eller 47,2 procent av samtliga placeringar. Resten av placeringarna hänförde sig till objekt i det övriga euroområdet (exkl. Finland): 42,7 miljarder euro eller 25,2 procent.

De största förändringarna i de inhemska placeringarna uppstod av att tillgångar flyttades över från penningmarknadsplaceringar (-1,4 miljarder euro) till andra placeringsobjekt och noterade aktier (-0,7 miljarder euro) såldes. Fastän man på kort sikt övergått från inhemska placeringar till placeringsobjekt i övriga länder, har beloppet av de inhemska placeringarna i euro ökat för varje år under det senaste årtiondet. Från 30,2 miljarder euro i slutet av år 2004 har vi kommit upp till 49,5 miljarder euro i slutet av år 2014. Utöver omfattningen av den summa som placerats i Finland är det beaktansvärt att placeringarna i Finland överstiger de sammanlagda placeringarna i hela det övriga euroområdet.

Av tillväxten för euroområdet (exkl. Finland) kommer 1,0 miljarder euro från nya förvärv av statsobligationer som översteg de avyttrade och förfallna obligationerna. Resten av tillväxten (+0,6 miljarder euro) uppstod i och med den positiva utvecklingen på aktiemarknaden. Ökningen av placeringarna utanför euroområdet härrörde från nya förvärv som översteg avyttringarna: hedgefonder (+2,0 miljarder euro) och noterade aktier (inkl. fonder) (+2,4 miljarder euro).

Avkastningsutvecklingen har förbättrats under årets lopp

Avkastningsåret 2014 har börjat gynnsamt för arbetspensionsförsäkrarna. Det andra kvartalet var en aning starkare än det första. Den nominella halvårsavkastningen för branschen landade på 4,4 procent.

Innevarande år har präglats av osäkerhet, bl.a. till följd av situationen i Ukraina och Mellanöstern samt de trevande ekonomiska utsikterna på olika håll i världen. Trots osäkerhetsmomenten har året hittills erbjudit investerarna rätt goda möjligheter till avkastning. Avkastningsutvecklingen på aktiemarknaden i Nordamerika har varit bättre än på aktiemarknaden i Europa. Mellan världsdelarna finns en klar skillnad i den ekonomiska tillväxten och den förväntade framtida ekonomiska utvecklingen. Denna skillnad syns också i de olika stimulansnivåerna i centralbankernas penningpolitik. I Förenta staterna har nedtrappningen av obligationsköpen fortsatt och nu mot slutet av sommaren har man redan börjat tala om sannolika tidpunkter för en räntehöjning. ECB lättade i sin tur ytterligare på sin penningpolitik i juni. För ränteplaceringarna har innevarande år tills vidare varit bättre än året innan. Efterfrågan på räntemarknaden har ökat i synnerhet då den geopolitiska osäkerheten har gjort sig påmind. De svaga ekonomiska utsikterna i Europa och centralbankens penningpolitik har backat upp statsobligationsmarknaden i Europa, varvid räntenivåerna har sjunkit för att nu ligga på en klart lägre nivå än i början av året. På statsobligationsmarknaden i Förenta staterna har rörelsen varit betydligt mer återhållsam. Företagsobligationerna har i sin tur bjudit på en klart bättre utveckling än statsobligationerna.

I och med den goda utvecklingen på aktiemarknaden erhöll arbetspensionsförsäkrarna den bästa avkastningen enligt placeringsslag på aktieplaceringar: 6,5 procent. I takt med

de sjunkande räntorna har räntepapperens priser stigit i synnerhet på företagsobligationssidan och året har hittills varit rätt positivt också när det gäller ränteplaceringar: +3,1 procent. Avkastningen på fastighetsplaceringar fortsatte likaså på sin för klassen typiska goda utveckling som står sig mot inflationen: +2,7 procent.

Den totala avkastningen för de olika grupperna av arbetspensionssammanslutningar (pensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn, pensionsförsäkringsbolagen, pensionsstiftelserna och -kassorna) höll sig inom ett smalt variationsintervall på 4,1-4,8 procent. Endast inom den privata sektorn lyder pensionsförsäkrarna under lagstadgade solvenskrav.

Avkastningsutvecklingen har varit fortsatt god också på lång sikt. Den genomsnittliga årliga realavkastningen för hela branschen är 4,1 procent räknat från början av år 1997 till utgången av juni 2014. För den privata sektorn är motsvarande avkastningsprocent 4,0 och för pensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn 4,4. Pensionskyddscentralen använder i sin baskalkyl 3,5 procent som en antagen realavkastning på lång sikt.